

El Salt industrial

L'inici de la industrialització saltenca, amb la instal·lació de la primera fàbrica tèxtil per la societat Ramió i Cia, l'any 1846, suposa el principi d'un creixement urbà al llarg de la carretera de Girona, amb la formació d'un incipient nou nucli entre la fàbrica i la carretera, anomenat popularment el "Veïnat". Al nucli antic rural de Salt, pels volts de la parròquia de Sant Cugat, es consoliden algunes de les illes formades pels actuals carrers Llarg i Processó, i tant aquí com al "Veïnat", les tipologies arquitectòniques predominants són gairebé idèntiques: una sola crugia d'entre 4 i 5 m d'amplada, coincidint amb l'amplada del precedent parcel·lari (el conegut "mig sòtol", de vegades doblat formant el "sòtol"), i una fondària edificada d'entre 10 i 15 m, sobre solars de llargària molt superior, dedicada al cultiu de l'horta de consum familiar. De vegades, la construcció inicial és de doble amplada, i no és fins més tard que els propietaris en segreguen una de les dues crugies.

En el camp de l'arquitectura pública, allò que en el vocabulari actual en diem "equipaments" és on es palesa més clarament, durant el darrer segle, la dependència de la veïna ciutat de Girona. En efecte, no trobem gaires exemples d'aquest tipus d'edificis, que, llevat d'algunes excepcions, com el del Sanatori Psiquiàtric (1891) o el convent de Santa Clara (1881, enderrocats), són tots els propis, encara, d'un poble de petites dimensions: l'ateneu parroquial de Can Panxut (1955), el Cementiri (1884), l'Ajuntament (obra de l'arquitecte R. Giral, de 1937, concebut inicialment com una sala-cafè annexa a un teatre i convertit en Ajuntament després de la guerra), les Escoles Nacionals (Isidre Bosch, 1929, enderrocades), el col·legi de "La Salle" (1905), el Casal Saltenc (1932), l'Escorxador Municipal (1929), etc. També hi ha petites mostres d'arquitectura i



ESTACIÓ DEL VEÏNAT (conjunt d'estació i lavabos). "L'estació del tren a Salt es va instal·lar al veïnat o barri de Sant Antoni, que oferia més usuaris que la Ciutat Vella".



ESCOLA "LA MAÇANA" (façana posterior). "La façana posterior de l'escola 'La Maçana', excel·lent treball de F. Hereu (1982).



CASA DEL CARRER LLARG/PL. SURROCA (façana al carrer Llarg). "Les intervencions a la Ciutat Vella són més acurades d'ençà de l'aprovació del Pla General".